

saaledes som de økonomiske Forhold ligger her i Landet, med den overvældende Betydning, vor Landbrugseksport har, idet den udgør mellem 80 og 90 pCt. af hele vor Eksport, er det efter min Opfattelse en Umulighed at tro, at man i det lange Løb kan holde Lønniveauet her i Landet betydelig over Lønniveauet i omliggende Guldlande. Jeg maa da hævde, at man fra Statens og fra Samfundets Side med den Arbejdsløshedslov, som blev gennemført nu i Sommer, virkelig giver en meget betydelig Hjælp til de arbejdsløse, langt betydeligere, end man gør det i noget andet Land. Og naar man har stillet det Spørgsmaal, om Stillingen da ikke er den, at i vort Land hjælper man de arbejdsløse mere end i noget andet Land, saa har man i Virkeligheden aldrig fra socialdemokratisk Side kunnet svare noget her overfor. Det faktiske Forhold er, at man gør det.

I Overensstemmelse med de Betragtninger, som blev gjort gældende fra konservativ Side, da vi gennemførte Afskaffelsen af den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse, i Overensstemmelse med de Betragtninger, som ogsaa da blev gjort gældende om, at man paa alle mulige Maader fra Samfundets og fra Statens Side ved andre Foranstaltninger, hvor dette kunde gøres, skulde søge at sætte Arbejde i Gang, i Overensstemmelse med dette Standpunkt maa det Parti, jeg tilhører, udtale, at vi ikke kan være behjælpelige med at gennemføre det Forslag, her foreligger til Behandling.

P. Munch: Under den Forhandling, som fandt Sted i Sommer om disse Spørgsmaal, hævdede det radikale Venstres Ordfører, at de Regler, man den Gang var i Færd med at gennemføre, vilde vise sig ganske uholdbare, saa snart man stod overfor Vinterens Forhold, forudsat at den almindelige Arbejdsløshed bevaredes i et Omfang, der blot kunde sammenlignes med den i Fjor. Denne Opfattelse har Erfaringerne bekræftet. Vi staar i Øjeblikket saaledes, at det er ganske aabenbart, at man ved Hjælp af de Krisefonds, paa hvilke der blev givet Anvisning ved Loven i sidste Samling, ikke er i Stand til at komme igennem. Noget kan naas ad den Vej og gennem andre tilsvarende Bestræbelser, men ikke tilnærmelsesvis tilstrækkeligt.

Derfor er vi enige med Forslagsstillerne til dette Forslag om, at der i Øjeblikket paahviler Samfundet en Forpligtelse til at træde hjælpende til overfor de arbejdsløse, som er ramte af den ekstraordinære Arbejdsløshed, og som ikke kan faa Støtte paa

anden Vis. Jeg tror imidlertid ikke, at der er megen Udsigt til at komme frem ved nu at knytte en foreløbig Lovgivning til Arbejdsløshedsfondens tidligere Regler og de Bestemmelser, som stod i Forbindelse dermed. Hvis vi forsøger derpaa nu i Løbet af ganske kort Tid — og her gælder det jo virkelig om at handle hurtigt —, saa vil vi komme ind i alle de gamle Stridsspørgsmaal og neppe finde Vej frem.

Det er derfor vor Opfattelse, at der vil være Grund til at undersøge, om man ikke kan naa en Løsning ved at knytte sine Bestræbelser til det Initiativ, der for Tiden i stort Omfang tages rundt om i Kommunerne, navnlig i Købstadkommunerne, men ogsaa adskillige andre Steder. En Del af dette Initiativ ser den højtærede Indenrigsminister jo paa med megen Sympati, nemlig Bestræbelserne for at sætte Arbejder i Gang af mangfoldig Art, selv om dette paadrager Kommunerne saa store Byrder, at der kunde være god Grund til, at Staten hjalp dem i den Situation, de da er stillet overfor. Men det er ganske aabenbart, at dette forslaaer ikke. Selv om Kommunerne i dette Øjeblik sætter ind med den størst mulige Styrke paa dette Omraade, saa vil det tage megen Tid for Alvor at faa Arbejderne i Gang. Det vil endvidere være saaledes, at alt, hvad der kan bringes i Gang, dog ikke vil være tilstrækkeligt til at fjerne den Arbejdsløshed, med hvilken vi maa regne i Vinter. Der vil vedblivende staa talrige Mennesker Vinteren igennem uden Arbejde, uden regelmæssig Arbejdsløsheds-hjælp, henvist til Understøttelse under andre Former.

Kommunerne har da ogsaa indrettet sig paa — og det er den anden Del af deres vidtrækkende Initiativ — at yde denne Hjælp gennem Hjælpekasserne. Nu er det jo saaledes, at den højtærede Indenrigsminister ikke ser derpaa med samme Velvillie som den, han viser overfor deres Bestræbelser med Hensyn til at sætte Arbejder i Gang. Baade den højtærede Indenrigsminister og den højtærede Handelsminister har talt advarende, skarpe, næsten truende Ord til Kommunerne overfor de Forsøg, der her fra en Række Kommuners Side gøres; og saa vidt jeg har forstaaet, bestrider den højtærede Minister Kommunernes Berettigelse til overhovedet at anvende Hjælpekasserne i et saadant Omfang og paa en saadan Maade, som det i alt Fald nogle Steder er sket. Det vilde være hensigtsmæssigt her at faa en Redegørelse for den højtærede Indenrigsministers Opfattelse paa dette Omraade.

Hjælpekasselovens Bestemmelser, som